

Základy speciální pedagogiky 1

Psychopedie

Demence

- proces zastavení, rozpadu normálního mentálního vývoje po 2. roce života;
- příčinou může být vývojová porucha CNS, úraz, onemocnění mozku;
- progredující charakter s tendencí postupného zhoršování a prohlubování symptomů;

Demence

- obecná diagnostická kritéria: úbytek paměťových fcí, poruchy vnímání, abstraktního myšlení, pozornosti, poruchy řeči (afázie), emotivity (nevyhraněné city), motivace, spánku, egoistické rysy, problémy s orientací v prostředí
- klasifikace dle doby vzniku: dětství (deteriorace), dospělost, stáří (stařecká demence)

Demence

▣ další klasifikace:

- atroficko-degenerativní (Alzheimerova choroba)
- ischemicko-vaskulární (patologie mozkových cév, nedokrvování mozku)
- symptomatické (jiné příčiny – infekční onemocnění, úrazy ...)

Pseudooligofrenie

- ❑ neboli sociálně podmíněná mentální retardace, zdánlivá mentální retardace;
- ❑ je způsobena vlivem nepodnětného vnějšího prostředí, nikoliv poškozením CNS;
- ❑ dítě nemá potřebnou stimulaci, je výchovně zanedbané, může trpět psychickou deprivací nebo pocházet ze sociokulturně znevýhodněného prostředí;
- ❑ inteligenční kvocient může být snížen přibližně o 10 až 20 bodů → hraniční pásmo;

Pseudooligofrenie

- ▣ projevy: opožděný vývoj řeči, myšlení (zobecnování-> nutný názorný příklad), problémy se sociální adaptací, infantilismus, hravost, negativismus, apatie, delší čas a neefektivní práce při osvojování učiva;
- ▣ nejde o trvalý stav, změnou nepodnětného prostředí a vlivem vhodného výchovného působení může dojít ke zlepšení stavu;

Vývoj péče o osoby s mentálním postižením

□ starověk

Atény → kladný vztah, rozpracovaná etiologie, klasifikace; zakládání asklepionů (léčebné ústavy)

Sparta - „spartská skála“ – likvidace jedinců s těžkým mentálním postižením a kombinovanými vadami;

- osoby s lehkým mentálním postižením nebyly považovány za postižené;

Vývoj péče o osoby s mentálním postižením

□ středověk

- ambivalentní vztah → jednání v duchu starověkých tendencí;
 - zakládání klášterních hospiců, azylových zařízení;
- „lodě bláznů“ – cesty od města k městu, města se zbavovala osob s MP x terapeutický cíl cest

Vývoj péče o osoby s mentálním postižením

□ novověk

- 1. klasifikace duševních poruch;
- J.A.Komenský – vzdělání všech, všemu, ve všem; didaktické principy;
- F. Pinel – humanizační snahy, zakládání špitálů, ústavů → práce s prvky ergoterapie;
- E. Sequina – „zakladatel psychopedie“, rozpracoval systém výchovy (činnosti, myšlení a vůle)

Vývoj péče o osoby s mentálním postižením

- 1824 - 1. ústav sociální péče ve Francii;
- 1871 – založeno Ernestinum v Praze; zakladatel Karel Slavoj Amerling;
- vznik alternativních škol;
- další osobnosti v souvislosti s péčí o osoby s MP u nás: Karel Herfort (zakl. psychiatrie), Josef Zeman (pomocné třídy), Miloš Sovák aj.